

Helsingin kaupunginmuseo

Anne Salminen

anne.salminen@hel.fi

helsinki.kirjaamo@hel.fi

KANNANOTTO

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala, asemakaavoitus

marja.piimies@hel.fi; mikko.reinikainen@hel.fi

Lauttasaari-Seura- Drumsö-Sällskapet ry (jäljempänä Seura) esittää Helsingille, että kulttuurihistoriallinen arvokohde Pohjoiskaari 34-38 tulee suojeltua asemakaavaa muutettaessa. Seuran mielestä kohteen kaupunkikuvallisen vaikutuksen ja rakennusten suojelua edellyttävät seuraavat seikat:

Tontti Litorinameren pohjaa

Alun perin Teollisuuden työnjohto-opistoksi rakennettu 6 000 neliömetrin kiinteistö sijaitsee koillisessa Lauttasaaressa. Se rajautuu etelässä Kotkavuoren jyrkkään kalliorinteeseen, jossa on yhä nähtävissä Litorina-meren merkkejä. Pohjoisessa tonttia rajaa Pohjoiskaari ja idässä Koillisväylä. Kiinteistön länsipuoli on rakentamatonta. Pohjoiskaaren ja Koillisväylän kulmatontilla sijaitsee kaksi kaksikerroksista opistorakennusta vuoden 1951 asemakaavan määräysten mukaan. Voimassa olevassa asemakaavassa rakennukset kuuluvat hallinto- ja virastorakennusten korttelialueeseen.

Rakennukset kulttuurihistoriallisesti arvokkaita

Tontin rakennuksia ei ole suojeltu, mutta Helsingin kaupunginmuseo on vuosina 2001–2002 tehdyssä rakennusinventoinnissa arvioinut rakennukset arkkitehtonisten ja historiallisten arvojen sekä rakennuskokonaisuuden ja säilyneisyyden perusteella kulttuurihistoriallisesti arvokkaiksi.

Luonnonmuotoja myötäilevät rakennukset rakennutti Suomen työnantajain keskusliitto ja Liiketyöntäjain keskusliitto. Rakennuksista ensimmäinen valmistui vuonna 1952, sen suunnitteli arkkitehti Bertel Liljequist (1885–1954). Toinen rakennus valmistui vuonna 1956 suunnittelijanaan Liljequistin toimistoa jatkanut Sam Salvesén (1913–1989). Kiinteistössä toimi Teollisuuden työnjohto-opisto, sittemmin Johtamistaidon Opistona vuoteen 1982. Sen jälkeen kiinteistössä on toiminut Merivoimien esikunta (-2007), Etelä-Suomen sotilasläänin ja sen huoltorykmentin esikunnat (-2014) sekä Kaartin jääkärirykmentin Uudenmaan aluetoimisto vuodesta 2015.

Uutta asemakaavaa valmistellaan

Taaleri Tonttirahasto II ja Jatke Uusimaa Oy ostivat Pohjoiskaari 34-38:n kiinteistön Senaatti-kiinteistöiltä elokuussa 2018. Tontille suunnitellaan nyt asemakaavamuutosta, joka mahdollistaisi asumisen ja mahdollisesti liiketilakäytön. Tällä hetkellä rakennuksissa

on kerrosalaa yhteensä noin 2800 m². Alustavan aikataulun mukaan tavoitteena on aloittaa rakennustyöt vuonna 2022.

Rakennukset säilytettävä, lisärakentamisen oltava maltillista

Lauttasaari-Seura näkee ymmärrettävänä kaupungin tiivistämisen tarpeen Helsingin nykyisessä kasvuvaiheessa. Tiivistämisen tulee tapahtua kuitenkin maltillisesti ja siten, että kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet säilyvät. Lauttasaaren asukasmäärä on kasvanut 2000-luvulla 32 prosenttia, kun Helsingin asukasmäärä on kasvanut vastaavana aikana vain 17 prosenttia. Kiihtyvä rakentaminen Lauttasaareissa uhkaa saaren omaleimaista rakennuskantaa. Koillis-Lauttasaareissa ei olla vielä linjaamassa yleiskaavan mahdollistamaa tiivistämistä, sillä alueen rakennuskieltoa jatkettiin joulukuussa 2018 kahdella vuodelle.

Pohjoiskaari 34–38 kiinteistö on harkittu ja herkkä kokonaisuus, joka sopii ympäristöönsä täydellisesti. Lauttasaari-Seura katsoo, että asemakaavamuutoksessa tulee säilyttää kiinteistön nykyiset kulttuurihistorialliset rakennukset sellaisenaan. Rakennusten lisäksi kohteessa erityistä on myös kahden rakennuksen välissä sijaitseva Pohjoiskaarelle avautuva ainutlaatuisen herkkä ja kaunis sammaloitunut Kotkavuoren rinteeseen nouseva rinnepiha, joka tulee säilyttää. Mahdollinen lisärakentaminen on mukautettava ympäristön rakennusmassoihin siten, että ainutlaatuinen luonto tulee varjelluksi ja muut alueella olevat erityiskohteet säilyvät. Tontille suunniteltavien lisärakennusten korkeus ei voi ylittää nykyisten rakennusten räystäskorkeutta. Seura pyytää Kaupunginmuseota ja kaupunkiympäristön toimialaa ottamaan em suojeluarvot huomioon alueen asemakaavaa muutettaessa.

Helsingissä 24.1.2019

Lauttasaari-Seura – Drumsö-Sällskapet ry

Juha Beurling
puheenjohtaja

Nina Lukkari
varapuheenjohtaja

Katri Penttinen
kaavoitus- ympäristö- ja liikennetyöryhmän
puheenjohtaja